

POSTANOWIENIE o wszczęciu postępowania

Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków na podstawie art. 31 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257, tekst jednolity), w związku z art. 6 ust. 1 pkt. 1 lit. b, e, art. 7 pkt 1, art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2017 r., poz. 1595, ze zm.), w odpowiedzi na wniosek *Stowarzyszenia Łódzka Przestrzeń* reprezentowanego przez Pana Jakuba Polewskiego, Przedstawiciela *Stowarzyszenia Łódzka Przestrzeń*, z dnia 8 marca 2018 r., zawierający żądanie obejmujące:

1. *uznanie Stowarzyszenia Łódzka Przestrzeń oraz Jakuba Polewskiego, jako Społecznego Opiekuna Zabytków za strony postępowań administracyjnych, o których mowa w pkt. 2 i 3;*
2. ***wpisanie do wojewódzkiego rejestru zabytków*** zabytkowego zespołu budowlanego elektrociepłowni EC-2 w zakresie: *obszar elektrociepłowni, cała stylowa zabudowa wysoka i niska, w tym brama wjazdowa z napisem „EC-2”, chłodnie kominowe, trzy kominy, które stanowią od dekad element krajobrazowo-twórczy Łodzi, torowiska kolejowe oraz wszelkie zabytki techniki znajdujące się i zachowane na terenie, o którym mowa;*
3. ***uzgodnienie odmowne*** pozwolenia na rozbiórkę w Łodzi podmiotowi, który wniósł do Urzędu Miasta Łodzi o *uzgodnienie pozwolenia na rozbiórkę elementów, o których mowa w pkt. 2, w związku z tym, że Wojewódzki Konserwator Zabytków może w terminie określonym ustawowo wydać odpowiednią decyzję, tj. np. uchylającą, jeśli Miejski Konserwator Zabytków, działający w imieniu Prezydenta Miasta Łodzi, uzgodniłby pozwolenie na rozbiórkę wspomnianych elementów zabytku, o którym mowa w pkt. 2.*

postanawia

1. wszcząć z urzędu postępowanie w sprawie wpisania do rejestru zabytków nieruchomych województwa łódzkiego historycznego zespołu budowlanego elektrociepłowni „EC-2”, usytuowanego w Łodzi przy ul. Piasta b.n., al. Politechniki 17, al. Politechniki 18, ul. Różanej 6, ul. Różanej 8, ul. Wróblewskiego b.n., ul. Wróblewskiego 26 (działki ewidencyjne nr: 74/194, 74/195, 74/196, 74/231, 74/234, 74/236, 74/237, 74/238, obręb G-1) w zakresie: obszaru elektrociepłowni, całej zabudowy wysokiej i niskiej, w tym bramy wjazdowej z napisem „EC-2”, chłodni kominowych, trzech kominów, torowisk kolejowych oraz wszelkich zabytków techniki znajdujących się i zachowanych na terenie elektrociepłowni EC-2,
2. dopuścić organizację społeczną – *Stowarzyszenie Łódzka Przestrzeń*, do udziału w postępowaniu określonym w pkt. 1,
3. odmówić żądania dopuszczenia Pana Jakuba Polewskiego jako społecznego opiekuna zabytków, do udziału w postępowaniu określonym w pkt. 1

Uzasadnienie

Pismem z dnia 8 marca 2018 r. *Stowarzyszenie Łódzka Przestrzeń* (dalej: *Stowarzyszenie*), reprezentowane przez Przedstawiciela *Stowarzyszenia* - Pana Jakuba Polewskiego, złożyło wniosek zawierający żądanie wszczęcia postępowania administracyjnego, dotyczącego wpisania do rejestru zabytków nieruchomych województwa łódzkiego zespołu budowlanego elektrociepłowni EC-2 w Łodzi (w zakresie obejmującym zarówno zabudowę zespołu, zabytki techniki jak i obszar zespołu),

dokonania odmownego uzgodnienia projektów rozbiórki elementów zespołu budowlanego elektrociepłowni EC-2, o których rozbiórkę wniesiono do Urzędu Miasta Łodzi, ponadto uznania za strony ww. postępowań *Stowarzyszenia* oraz Pana Jakuba Polewskiego jako społecznego opiekuna zabytków. Jako uzasadnienie wniosku wskazano występujące zagrożenie dla stanu zachowania zabytku – informację, których źródłem są *zgłoszenia od mieszkańców Łodzi*, a także *doniesienia prasowe*, z których wynika, iż właściciel nieruchomości *wniósł do Urzędu Miasta Łodzi o uzgodnienie pozwolenia na rozbiórkę zabytkowej elektrociepłowni EC-2 w danym zakresie (co najmniej kominy)*.

Analizując treść wniosku *Stowarzyszenia* należy stwierdzić, iż w swej istocie obejmuje ono żądanie podjęcia przez Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (dalej: ŁWKZ) działań w ramach dwóch odrębnych postępowań administracyjnych, dotyczących sprawy wpisania zespołu budowlanego do rejestru zabytków oraz sprawy uzgodnienia wniosku o wydanie pozwolenia na roboty budowlane przy obiektach usytuowanych na terenie ww. zespołu. Choć ww. sprawy dotyczą tego samego obiektu oraz są ze sobą ściśle powiązane, nie mogą stanowić przedmiotu jednego postępowania administracyjnego oraz jednego rozstrzygnięcia. Niniejsze postanowienie dotyczy wszczęcia postępowania w sprawie wpisania do rejestru zabytków zespołu elektrociepłowni EC-2 oraz dopuszczenia do udziału w ww. postępowaniu *Stowarzyszenia* oraz Pana Jakuba Polewskiego jako społecznego opiekuna zabytków. Kwestia uzgodnienia robót budowlanych stanowić będzie przedmiot odrębnego postępowania administracyjnego.

Zgodnie z treścią art. 31 § 1 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego* organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby występować z żądaniem: 1) wszczęcia postępowania, 2) dopuszczenia jej do udziału w postępowaniu, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny.

W toku postępowania wstępnego, dokonano analizy wniosku w aspekcie przesłanek określonych w art. 31 § 1 *Kpa*. Ustalono, iż *Stowarzyszenie*, z siedzibą w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 53 lok. m. 11, jest stowarzyszeniem zwykłym, działającym na podstawie zgłoszenia utworzenia stowarzyszenia dokonanego pismem z dnia 26 września 2011 r. skierowanym do Prezydenta Miasta Łodzi, zgodnie z przepisami ustawy *Prawo o stowarzyszeniach* z dnia 7 kwietnia 1989 r., formalnym potwierdzeniem przyjęcia powyższego zgłoszenia jest pismo Wydziału Spraw Obywatelskich w Departamencie Obsługi i Administracji Urzędu Miasta Łodzi z dnia 17 listopada 2011 r., znak: DO-SO-III.512.11.2011. Zgodnie z ww. dokumentami funkcję Przedstawiciela *Stowarzyszenia* pełni Pan Jakub Polewski. Zgodnie z treścią par. 5 Regulaminu *Stowarzyszenia*, w brzmieniu przyjętym uchwałą 002/12 z dnia 17 kwietnia 2012 r. *Stowarzyszenia* o zmianie Regulaminu *Stowarzyszenia*, *Celami działania Stowarzyszenia są ochrona zabytków i opieka nad zabytkami, ochrona środowiska oraz wykształcenie kultury przestrzeni Łodzi w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju, normami demokratycznymi oraz przepisami prawa krajowego i międzynarodowego*. Mając na uwadze powyższe, treść wniosku *Stowarzyszenia* jest zgodna z celami statutowymi *Stowarzyszenia*.

Zgodnie z art. 3 pkt 1 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, zabytkiem nazywamy *nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową*. Formalnym potwierdzeniem zabytkowego charakteru zespołu budowlanego elektrociepłowni EC-2, jest jego ujęcie w gminnej ewidencji zabytków miasta Łodzi, co potwierdza wykaz kart adresowych gminnej ewidencji zabytków miasta Łodzi, stanowiący załącznik do zarządzenia Nr 7257/VII/17 Prezydenta Miasta Łodzi z dnia 20 listopada 2017 r., w którym zespół elektrociepłowni EC II, usytuowany przy ul. Wróblewskiego 26, figuruje pod pozycją 2063. Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, ochrona zabytków polega m.in. *na podejmowaniu przez organ administracji publicznej działań zapewniających warunki prawne, organizacyjne i finansowe umożliwiające trwałe zachowanie zabytków oraz ich zagospodarowanie i utrzymywanie, a także na zapobieganiu zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków*. W toku postępowania wstępnego ŁWKZ pismem z 16 marca 2018 r. wystąpił do Wydziału Urbanistyki i Architektury Urzędu Miasta Łodzi z zapytaniem dotyczącym wydanych przez Prezydenta Miasta Łodzi w latach 2015 - 2018 pozwoleń na roboty budowlane

polegające na rozbiórce obiektów usytuowanych na terenie nieruchomości dawnej elektrociepłowni EC-2, a także prowadzonych aktualnie postępowań w sprawie udzielenia pozwolenia na rozbiórkę. W piśmie Prezydenta Miasta Łodzi, Wydziału Urbanistyki i Architektury UMŁ z dnia 22 marca 2018 r., znak: DAR-UA-I.6741.17.2018, stwierdzono, iż aktualnie w ww. wydziale prowadzone są postępowania administracyjne (z 2 wniosków) w sprawie udzielenia pozwoleń na rozbiórkę trzech kominów usytuowanych na terenie nieruchomości położonej w Łodzi przy ul. Wróblewskiego 26 (działka 74/236, obręb G-1), zaś o uzgodnienie projektów rozbiórek zwrócono się do Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków. Ponadto wskazano, iż w latach 2015-2018 wydane zostały dwie decyzje dotyczące prowadzenia prac budowlanych polegających na rozbiórce obiektów usytuowanych na terenie dawnej elektrociepłowni EC-2 – kopie ww. decyzji wydanych w dniu 27.03.2017 r. przekazano w załączeniu. Decyzje z dnia 27.03.2017 r., znak: DAR-UA-I.610.2017 oraz znak: DAR-UA-I.611.2017, dotyczą odmowy udzielenia pozwolenia na rozbiórkę trzech kominów usytuowanych na terenie nieruchomości położonej w Łodzi przy ul. Wróblewskiego 26 (działka 74/236, obręb G-1). Z uzasadnienia ww. decyzji wynika, iż kominy będące przedmiotem wniosku usytuowane są na terenie nieruchomości figurującej w gminnej ewidencji zabytków, zaś odmowa uzgodnienia ich rozbiórki została podyktowana zagrożeniem dla sąsiadujących z nimi obiektów zabytkowych, wynikającym z przyjętego w dokumentacji sposobu ich rozbiórki. Mając na uwadze powyższe, zgromadzony materiał dowodowy potwierdza, iż aktualnie procedowane są postępowania, dotyczące wydania pozwoleń na rozbiórkę kominów usytuowanych na terenie elektrociepłowni EC-2 w Łodzi. Nie odnosząc się w tym momencie do kwestii zabytkowego charakteru ww. kominów, należy stwierdzić, iż stanowią one element wniosku Stowarzyszenia w sprawie wpisu do rejestru zabytków, zaś wskazane we wniosku zagrożenie dla stanu zachowania elementów elektrociepłowni EC-2 znajduje potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. W tym miejscu należy wskazać, iż zgodnie z art. 3 pkt 1 *ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, zabytkiem jest *nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową*. Zatem według ustawowej definicji o zabytkowym charakterze obiektu przesądza nie fakt jego formalnego włączenia do gminnej lub wojewódzkiej ewidencji zabytków, czy też rejestru zabytków, lecz wyszczególnione w ustawowej definicji wartości obiektu. Niezależnie od powyższych rozważań, zabytkowy charakter zespołu dawnej elektrociepłowni EC-2 jest potwierdzony faktem jego włączenia do gminnej ewidencji zabytków miasta Łodzi, zaś zgodnie z przytoczoną wyżej definicją ochrona zabytków leży w interesie społecznym.

Podsumowując, *Stowarzyszenie* jest organizacją społeczną, stowarzyszeniem zwykłym działającym na podstawie art. 6 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. *Prawo o stowarzyszeniach*. Treść wniosku *Stowarzyszenia* jest zgodna z celami statutowymi *Stowarzyszenia* oraz zgodna z interesem społecznym. Mając na uwadze powyższe wniosek *Stowarzyszenia* spełnia przesłanki określone w art. 31 § 1 *Kodeksu postępowania administracyjnego*.

W odniesieniu do zakresu przedmiotowego wszczętego postępowania należy stwierdzić, co następuje. Wniosek *Stowarzyszenia* dotyczy zespołu budowlanego elektrociepłowni EC-2, w zakresie obejmującym obszar elektrociepłowni, całą stylową zabudowę wysoką i niską, w tym bramę wjazdową, chłodnie kominowe, trzy kominy, ponadto torowiska kolejowe oraz wszelkie zabytki techniki znajdujące się i zachowane na obszarze elektrociepłowni EC-2. Treść wniosku jednoznacznie wskazuje, iż żądanie wszczęcia postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków obejmuje szerszy zakres przedmiotowy w stosunku do obiektów aktualnie objętych ochroną konserwatorską poprzez włączenie do gminnej ewidencji zabytków miasta Łodzi. Analiza wniosku, w zakresie lokalizacji wszystkich wyszczególnionych w nim naniesień oraz nieruchomości gruntowych usytuowanych na obszarze dawnej elektrociepłowni EC-2, wskazuje na zasadność wszczęcia postępowania zarówno w odniesieniu do nieruchomości położonej w Łodzi przy ul. Wróblewskiego 26 (działka nr 74/236, obręb G-1), figurującej w gminnej ewidencji zabytków miasta Łodzi, która swym obszarem obejmuje większą część historycznego terenu elektrociepłowni EC-2, jak i terenu sąsiednich nieruchomości położonych przy ul. Różanej 6, ul. Różanej 8, ul. Wróblewskiego b.n., al.

Politechniki 17, al. Politechniki 18 oraz ul. Piasta b.n. (działki o numerach: 74/194, 74/195, 74/196, 74/231, 74/234, 74/237, 74/238, obręb G-1). Wszystkie ww. nieruchomości obejmują obszar dawnej elektrociepłowni EC-2, ponadto na terenie części z nich znajdują się naniesienia stanowiące element zabudowy lub infrastruktury elektrociepłowni (m.in. fragment północnej chłodni kominowej usytuowany jest na terenie działek przy ul. Różanej 6, ul. Różanej 8 i ul. Wróblewskiego b.n. zaś na posesji przy ul. Piasta b.n. zlokalizowane są inne elementy infrastruktury dawnej elektrociepłowni). W tym miejscu należy wskazać, iż Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków przy określeniu zakresu wszczęcia postępowania jest związany treścią wniosku *Stowarzyszenia*, ewentualny wpis do rejestru zabytków oraz jego zakres zostaną ustalone na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego.

W odniesieniu do kwestii uznania *Stowarzyszenia* oraz Pana Jakuba Polewskiego jako społecznego opiekuna zabytków, za strony prowadzonego postępowania należy stwierdzić, co następuje. Uznanie *Stowarzyszenia* za stronę postępowania, a ściślej dopuszczenie *Stowarzyszenia* do udziału w postępowaniu na prawach strony, odbywa się na podstawie art. 31 § 1 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego*, w odpowiedzi na wyartykułowane w treści wniosku żądanie *Stowarzyszenia* oraz po wypełnieniu przesłanek określonych ww. przepisie prawa, o czym wskazano wyżej. ŁWKZ nie znajduje podstaw prawnych ani merytorycznych, aby odmówić realizacji żądania *Stowarzyszenia* w powyższym zakresie. Odmienne sytuacja kształtuje się w odniesieniu do Pana Jakuba Polewskiego jako społecznego opiekuna zabytków. Uprawnienia społecznych opiekunów zabytków regulują przepisy rozdziału 10 ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. Zgodnie z art. 102 ww. ustawy, *społeczni opiekunowie zabytków podejmują działania związane z zachowaniem wartości zabytków i utrzymaniem ich w jak najlepszym stanie oraz upowszechniają wiedzę o zabytkach. Ponadto, społeczny opiekun zabytków współdziała z wojewódzkim konserwatorem zabytków i starostą w sprawach ochrony zabytków i opieki nad tymi zabytkami*. Ww. przepisy nie dają społecznemu opiekunowi zabytków prawa wnoszenia do organu administracji publicznej żądania wszczęcia postępowania w sprawie dotyczącej innej osoby lub dopuszczenia społecznego opiekuna zabytków do udziału w prowadzonym przez organ postępowaniu na prawach strony. Również *Kodeks postępowania administracyjnego* nie przyznaje społecznym opiekunom zabytków praw analogicznych, jakie posiadają organizacje społeczne na mocy art. 31. Z kolei, zgodnie z art. 28 *Kodeksu postępowania administracyjnego* stroną postępowania administracyjnego jest każdy, czyjego interesu prawnego lub obowiązku dotyczy postępowanie albo kto żąda czynności organu ze względu na swój interes prawny lub obowiązek. Katalog podmiotów posiadających przymiot strony (interes prawny) w postępowaniu w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomości określa art. 9 ust. 1 ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*, zgodnie z którym do rejestru wpisuje się zabytek nieruchomy *na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków z urzędu bądź na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy*. Podsumowując, ŁWKZ nie posiada podstaw prawnych, aby dopuścić Pana Jakuba Polewskiego działającego jako społeczny opiekun zabytków do udziału w przedmiotowym postępowaniu na prawach strony. Na marginesie należy stwierdzić, iż Pan Jakub Polewski występuje jako Przedstawiciel *Stowarzyszenia*, które zostało dopuszczone do udziału w przedmiotowym postępowaniu na prawach strony, mając na uwadze powyższe faktyczny udział Pana Jakuba Polewskiego w prowadzonym postępowaniu odbywa się w zakresie ustalonym ustawą *Prawo o stowarzyszeniach* oraz regulaminem *Stowarzyszenia*.

W odniesieniu do żądania uzgodnienia odmownego wniosku o wydanie pozwolenia na rozbiórkę elementów elektrociepłowni EC-2, ŁWKZ ponownie informuje, iż powyższe zagadnienie nie może stanowić przedmiotu postępowania w sprawie wpisu do rejestru zabytków, wszczętego niniejszym postanowieniem. Należy jednakże zaznaczyć, iż zgodnie z art. 10a ust. 1 ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* od dnia wszczęcia postępowania w sprawie wpisu do rejestru do dnia, w którym decyzja w tej sprawie stanie się ostateczna, przy zabytku którego dotyczy postępowanie, zabrania się prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych i podejmowania innych działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku. Zaś zgodnie z art. 10a ust. 2 ww. ustawy, zakaz o którym mowa w ust. 1 dotyczy także robót budowlanych objętych pozwoleniem na budowę albo zgłoszeniem, a także

działań określonych w innej decyzji pozwalającej na ich prowadzenie. Zatem w ocenie ŁWKZ skutkiem wszczęcia postępowania w sprawie wpisania zespołu do rejestru, w tym obiektów będących przedmiotem wniosku o wydanie pozwolenia na rozbiórkę, powinno być zawieszenie przez organ administracji architektoniczno-budowlanej procedowanych postępowań prowadzonych w sprawie robót budowlanych polegających na rozbiórce elementów zespołu objętych prowadzonym postępowaniem, do czasu rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego jakim jest wpis ww. obiektów do rejestru zabytków.

Z uwagi na powyższą argumentację należało postanowić jak wyżej.

Na podstawie art. 31 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego na niniejsze postanowienie przysługuje Organizacji społecznej zażalenie. Zgodnie z art. 141 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, zażalenie wnosi się do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Departamentu Ochrony Zabytków w Warszawie za moim pośrednictwem, w terminie siedmiu dni od daty doręczenia postanowienia.

ŁÓDZKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
Aleksandra Stepień

Sprawę prowadzi: Piotr Ugorowicz, główny specjalista WUOZ w Łodzi, tel. /42/ 638 07 25, p.ugorowicz@wuoz-lodz.pl

GLÓWNY SPECJALISTA

Piotr Ugorowicz

*Neorealistyczny Zabytek
Kuchomych i Rejestr Zabytków*